

**Praxis Ivrispatronatvs Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 4. Vacante Ecclesia patronus, vel quasi possidens per se, vel per
procuartorem, Rectore[m] præsentare debent, & de procuratore
constituto ad præsentandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

CAPVT QVARTVM.

Vacante ecclesia patronus, vel quasi possidens per se, vel per procuratorem, Rectorem præsentare debent; & de procuratore constituto ad præsentandum.

SVMMARIVM.

- 1 Patronus debet præsentare, vel eius procurator.
- 2 Si vacet beneficium.
- 3 Procurator constitui non potest ad beneficia vacatura.
- 4 Concil. Trident. Sess. 24. de reformat. cap. 19. tollit expectatiuas.
- 5 Procurator constitui potest ad consentiendum resignationi, vel permutationi.
- 6 Absens rectè constituit procuratorem ad beneficia vacatura.
- 7 Consuetudo Pisana circa tales procuratores.
- 8 Comes Nicolaus Gallettus Patronus plurium beneficiorum.
- 9 Procurator generaliter constitui potest in beneficijs vacaturis ex iusta causa, & de

consensu Ordinarij.

- 10 Data potestate conferendi potest quis præsentare, sed data potestate præsentandi nõ potest conferre.
- 11 Præuentioni est locus si duo sint procuratores patroni.
- 12 Et durante tempore secundus procurator variare potest si laicus sit patronus.
- 13 Patronus potest præsentare, etiam si habeat procuratorem, tunc autem procurator non potest.
- 14 Patronus potest variare si prius eius procurator præsentauit.
- 15 Mulier potest præsentare, & procuratorem constituere.
- 16 Procurator diuersorum patronorum non potest diuersos præsentare.
- 17 Iura loquentia de electione procedunt in præsentatione.

18 Fal-

18 *Falsus procurator repellitur à presentando.*

19 *Patronus potest presentare, etiam si procuratorem fecerit, iurando eum non reuocare.*

20 *Periurium eo casu euittatur, si obtineat absolutionem à iuramento.*

21 *Procurator constitutus ad presentandum potest reuocari, & non valet presentatio, etiã si procurator nesciat reuocationem.*

22 *Patronus potest presentare per nuncium.*

23 *Patronus potest presentare per litteras.*

24 *Pater pro filio, frater pro fratre, coniunctus pro coniuncto, amicus pro amico, cum promissione de rato presentare possunt.*

1 **V**Acante igitur Ecclesia, patronus, vel alius existens in quasi possessione debet presentare Rectorem per se, vel per procuratorem. cap. ea noscitur. vbi gloss. Abb. Cardin. & alij, de his quæ fiunt à Præl. sine cons. Cap. & cap. ultimo. de concess. præben. quod procedit
2 in beneficio † vacante; tunc

enim potest constitui procurator ad presentandum, & absens potest inuestiri de beneficio per suum procuratorem. capit. accedens. de præbend. facit Felin. in cap. cum venerabilis. in princip. de exceptionib. In vacaturis † autem beneficijs patronus non potest constituere procuratorem ad presentandum, vel committere actum presentationis faciendæ. cap. vlt. de concess. præbend. vide Cassadorum de iurepatr. decis. 5. num. 1. nec habens collationem potest id facere. cap. quia propter. §. illud autem. de elect. quia daretur votum captandæ mortis, & aperiretur via fraudibus: & in simili expectatiuæ gratiæ ad vacatura prohibentur à
4 Concilio † Triden. sess. 24. de reformat. cap. 19. Procurator † tamen ad consentiendum renunciationi, seu permutationi constitui potest. Lambertin. de iurepatron. libro 2. part. 1. quæst. 4. art. 2.
6 num. 6. Quod † tamen non procedit si quis ex iusta causa debeat abesse à Patria, & morari in longinquis Regionibus, tunc enim auctoritate

te Ordinarij poterit consti-
 tuere procuratorem, vt præ-
 sentet pro se ad vacatura.
 argum. cap. quoniam. de iu-
 repatron. & cap. nihil. de
 elect. faciunt dicta per Inno-
 cen. in cap. 1. de constit. vbi
 Felin. col. 14.

7 Et ita vidi ¶ seruari Pisis,
 in ea etenim Ciuitate Anti-
 quissima, & Nobilissima ad-
 sunt multa beneficia, quorum
 iuspatronatus est poenes No-
 biles viros Pisanos habitan-
 tes in Insula Siciliae in Ciui-
 tate Panhormi, & isti solent
 Pisis habere certum procura-
 torem ad præsentandum ad
 vacatura, prout solitus est fa-
 8 cere Illustrissimus Dominus ¶
 Nicolaus Gallettus Cètegles
 Comes Galeani commorans
 in dicta Ciuitate Panhormi,
 qui habet multa beneficia in
 Ciuitate Pifarum, & in ea ha-
 bet certum procuratorem,
 ad prædicta, qui procurator
 ea exercet, & obtinet confir-
 mationem præsentationis mo-
 9 re solito. Et ideo ¶ valide po-
 terit procurator constitui ge-
 neraliter ad præsentandum,
 in omnibus ecclesijs, in qui-
 bus habet iuspatronatus, si
 plures sint ecclesiæ, vel vna,

maximè stante iusta causa
 constituendi procuratorem,
 & accedente Episcopi consen-
 su. Ioan. Andr. in dict. c. vlt.
 10 de conc. præb. Et si ¶ sit da-
 ta potestas conferendi bene-
 ficium, intelligitur data & po-
 testas præsentandi, cum in
 vtraque sit eadem ratio, cum
 maius sit conferre, & sic mi-
 nus continet; sed data facul-
 tate præsentandi non dicitur
 data facultas conferendi, cum
 minus non comprehendat id
 quod est maius, vt notat. per
 Abb. in cap. cum in cunctis.
 col. 2. de elect. Quod si duo
 11 dati sint ¶ procuratores info-
 lidum ad præsentandum, &
 vnus præsentet, & præsentatus
 renunciet præsentationi,
 ille alter procurator non po-
 terit præsentare, quia præsen-
 tationis actus fuit occupatus
 per primum. ad cap. si duo.
 de procur. lib. 6. Ioan. Andr.
 in cap. si quis. de elect. lib. 6.
 12 nisi adsit ¶ tempus ad præsen-
 tandum alium, quia si sit lai-
 cus, variare potest. cap. quod
 autem. de iurepatronat. Pa-
 13 tronus ¶ autem, quamuis pro-
 curatorem constituerit, pote-
 rit præsentare; & eo præsen-
 tante, postea procurator non
 pote-

rit presentare. Quod si pri-
 14mo ꝑ procurator presentau-
 rit, poterit patronus cumu-
 latiuè alium presentare. ita
 Gemin. in cap. dudum. n. 5.
 15 de præben. lib. 6. Et ꝑ mulier
 patrona poterit procuratorè
 constituere, absque consensu
 propinquorum, & presentare
 libere. per dicta per Doctor.
 & præsertim per Felinum in
 cap. Ecclesia sanctæ Mariæ.
 de constitut.

16 Si autem ꝑ quis procura-
 tor constituatur à diuersis pa-
 tronis, non potest diuersos
 presentare. c. penult. S. por-
 ro. de elect. lib. 6. qui textus
 loquitur de electione, & pro-
 cedit in presentatione, cum
 17 iura loquentia ꝑ de electione
 procedant & in presentatione,
 per text. in cap. fin. & ibi
 glos. in verbo electione, de
 18 elect. lib. 6. Falsus ꝑ autem
 procurator, si constet de fal-
 sitate, reijciendus est à præ-
 sentando, vt per Lambertin.
 19 art. 12. vbi supra. Si ꝑ autem
 patronus constituerit procu-
 ratorem, quem non reuocare
 iurauit, poterit tamen præsen-
 tare; sed erit periurus. Paul.
 de Castro conf. 362. incipit,
 In Christi nomine Amen:

Venerabilis vir. p. 1. Innoc.
 num. 5. & Ioan. Andr. in cap.
 dilecto. de præben. Caute-
 zola tamen ꝑ est, vt iste patro-
 nus antequam presentet, ad
 euitandum periurium, quòd
 adeat Episcopum, & faciat se
 absolvere à vinculo iuramen-
 ti prædicti, ad hoc vt absque
 incurfu periurij liberè præsen-
 tet: quod solitum est fieri. Po-
 21 terit ꝑ etiam talis procurator
 reuocari, ad hoc vt presenta-
 tio non teneat, etiamsi reuo-
 catio non deueniat ad noti-
 tiam reuocati. Paulus de
 Castro vbi sup. conf. 57. vbi
 ponit quado procurator igno-
 rans possit reuocari: quod fal-
 lit in casu Clem. cum illusio.
 22 de renunciat. Poterit ꝑ etiam
 patronus presentare per nun-
 cium: ea enim, quæ expedi-
 ri possunt per literas, possunt
 etiam expediri per nuncium.
 Abbas & alij in cap. pruden-
 tiam. super glos. in verb. per
 certum nuncium, vbi Abbas
 nu. 21. de offic. deleg. & de
 hoc Lamber. vbi sup. art. 15.
 23 Patronus enim ꝑ potest per
 literas presentare in ecclesia
 vacante. cap. ea noscitur. de
 his quæ fiunt à Præl. vbi Ab-
 bas, Cardin. & alij. & dictis
 li-

literis stabitur, donec contrarium probetur. cap. post cessionem. de probat. Potest etiam pater presentare pro filio patrono, frater pro fratre, coniunctus pro coniuncto, amicus, maxima amicitia astrictus pro amico patrono; sed cum promissione de rato.

ad l. sed & hæ. ff. de procur. Quæ presentatio cū promissione de rato valet, & censetur ratificata, quando patronus infra tempus datum ad presentandum non presentet. latè Lambertinus artic. 17. vbi supra.

CAPVT QVINTVM.

Præsentatio non cadit in Ecclesijs Collegiatis.

SUMMARIVM.

1 Patronus non potest presentare ad ecclesiam collegiatam. 2 Secus si habeat priuilegium à Papa. 3 Decet tamen patronum consentire electioni. 4 Patroni presentant ad omnia beneficia existentia in collegiata. 5 Patronus non potest presentare in Monasterijs regularium. 6 Abbatissa eligitur per scrutinium. 7 Concil. Tridentin. sess. 25. de regul. & Monialib. cap.	6. & 7. seruetur in electione Abbatissæ. 8 Abbatissæ officium expirat triennio. 9 Praxis Pisarum in electione Abbatissæ. 10 Abbatissa est benedicenda. 11 Monasterium si fundatum sit cum pacto, quod moniales nominentur à fundatore, pactum seruandum est. 12 Concil. Tridentin. sess. 25. de regul. & monial. cap. 15. & 17. ponit qualitates puellarum in Monasterijs recipiendarum. 13 Sereniss. Christina Lotharingia Magna Ducissa Hetruria Monasterij fundatrix. 14 Pa-